

Trening metacognitiv (TMC)

TMC 6 A – Empatie II

© Moritz & Drechsel (2|23)

www.uke.de/mct

Folosirea ilustrațiilor a fost aprobată de artiștii sau de proprietarii drepturilor pentru ilustrațiile respective. Detalii privitoare la artiști sau titluri se găsesc la sfârșitul prezentării.

Când faceți cunoștință cu cineva, de ce țineți seama? Puteți avea încredere în aceste semnale/indicii?

Când faceți cunoștință cu cineva, de ce țineți seama? Puteți avea încredere în aceste semnale/indicii?

Limbajul corporal/
comportare?

Ochi?

Mâini?

Limbajul?

Hainele?

alte?...

Există alte de surse de informații? Sunt de încredere?

Există alte de surse de informații? Sunt de încredere?

- Cunoștințe prealabile despre persoana respectivă (zvonuri): de exemplu ce v-a povestit un prieten
- Cunoștințe prealabile despre persoane asemănătoare (de exemplu rapper)
- Intuiție
- Ceva scris: de exemplu email sau chat

Avantaje și dezavantaje ale indiciilor/semnalelor de evaluare

După ce am discutat câteva aspecte care contribuie la evaluarea unei persoane, ne vom concentra asupra avantajelor și dezavantajelor acestor indicii.

Discutați avantajele și dezavantajele următorului indiciu cu privire la evaluarea unei persoane

<p>Limbajul/exprimări verbale: Ce și cum spune cineva ceva</p> 	<p>Aspect important: ???</p>
<p>Exemplu:</p> <div data-bbox="129 925 838 1168" style="border: 1px solid black; border-radius: 50%; padding: 10px; width: fit-content; margin: 10px auto;"> <p>Poporul nu are pâine...de ce nu mănâncă cozonac ?</p> </div> <p>Atribuit Marie Antoinette (1755-1793); sarcasm, naivitate, neștiință?</p>	<p>Atenție: ???</p>

Discutați avantajele și dezavantajele următorului indiciu cu privire la evaluarea unei persoane

Limbajul/exprimări verbale:
Ce și cum spune cineva ceva

Aspect important:

Limba reprezintă un mod foarte important pentru comunicare. Tonul (arogant, înfumurat), alegerea cuvintelor (arogant, neutral) pot să “spună” mult despre o persoană.

Exemplu:

Poporul nu are pâine...de ce
nu mănâncă cozonac ?

Atribuit Marie Antoinette (1755-1793);
sarcasm, naivitate, neștiință?

Atenție:

???

Discutați avantajele și dezavantajele următorului indiciu cu privire la evaluarea unei persoane

Limbajul/exprimări verbale:
Ce și cum spune cineva ceva

Aspect important:

Limba reprezintă un mod foarte important pentru comunicare. Tonul (arogant, înfumurat), alegerea cuvintelor (arogant, neutral) pot să “spună” mult despre o persoană.

Exemplu:

Poporul nu are pâine...de ce
nu mănâncă cozonac ?

Atribuit Marie Antoinette (1755-1793);
sarcasm, naivitate, neștiință?

Atenție:

Conținutul: ce spunem nu corespunde adesea cu ceea ce gândim (bunacuviețenie, neînțelegeri etc.).

Intonația: unele persoane au o intonație mai monotonă – pot însă să aibe emoții (“umor sec”; anumite boli: Morbus Parkinson).

Discutați avantajele și dezavantajele următorului indiciu cu privire la evaluarea unei persoane

Cunoștințe prealabile despre o anumită persoană

Aspect important:

???

Atenție:

???

Discutați avantajele și dezavantajele următorului indiciu cu privire la evaluarea unei persoane

Cunoștințe prealabile despre o anumită persoană

Aspect important:

- Cunoștințe prealabile despre o persoană ne ușurează aprecierea/evaluarea acesteia, mai ales atunci când am mai întâlnit-o într-o situație asemănătoare.

Atenție:

???

Discutați avantajele și dezavantajele următorului indiciu cu privire la evaluarea unei persoane

Cunoștințe prealabile despre o anumită persoană

Aspect important:

- Cunoștințe prealabile despre o persoană ne ușurează aprecierea/evaluarea acesteia, mai ales atunci când am mai întâlnit-o într-o situație asemănătoare.

Atenție:

- Oamenii se comportă diferit, fapt ce depinde de situații, de dispoziția sufletească și de întâmplare. Nimeni nu este totdeauna și peste tot prietenos respectiv răutăcios. Cineva poate să se comporte între prieteni foarte social, însă cu persoane străine timid sau viceversa. Uneori suntem surprinși de noi înșine!

Discutați avantajele și dezavantajele următorului indiciu cu privire la evaluarea unei persoane

Intuiție

Se presupune că câinii pot să recunoască intențiile oamenilor!

Aspect important:

???

Atenție:

???

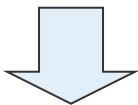

Discutați avantajele și dezavantajele următorului indiciu cu privire la evaluarea unei persoane

Intuiție

vesel, simpatic, înspăimântător?
Dependent de starea emoțională!

Frică/Teamă

Fericire

Filmul de groază
("Es")

Aminire despre un circ

Aspect important:

- Intuiția poate fi înțeleasă ca cunoștințe adunate pe baza experienței de viață. Uneori instinctul nostru este mai bun decât judecata!

Atenție:

???

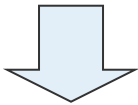

Discutați avantajele și dezavantajele următorului indiciu cu privire la evaluarea unei persoane

Intuiție

vesel, simpatic, înspăimântător?
Dependent de starea emoțională!

Frică/Teamă

Fericire

Filmul de groază
("Es")

Aminire despre un circ

Aspect important:

- Intuiția poate fi înțeleasă ca cunoștințe adunate pe baza experienței de viață. Uneori instinctul nostru este mai bun decât judecata!

Atenție:

- Sentimentele momentane pot să ne influențeze percepția/gândirea.
Exemple:
 1. **Furie/mânie:** tendința de a ne simți neînțeleși; neîncredere.
 2. **Deprimare/depresie:** totul apare "mai întunecat" decât în realitate.

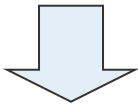

Discutați avantajele și dezavantajele următorului indiciu cu privire la evaluarea unei persoane

Intuiție

vesel, simpatic, înspăimântător?
Dependent de starea emoțională!

Frică/Teamă

Fericire

Filmul de groază
("Es")

Aminire despre un circ

Aspect important:

- Intuiția poate fi înțeleasă ca cunoștințe adunate pe baza experienței de viață. Uneori instinctul nostru este mai bun decât judecata!

Atenție:

- Sentimentele momentane pot să ne influențeze percepția/gândirea.
Exemple:
 1. **Furie/mânie:** tendința de a ne simții neînțeleși; neîncredere.
 2. **Deprimare/depresie:** totul apare "mai întunecat" decât în realitate.
- Trebuie să ținem cont de instinctele noastre, însă să nu ne bazăm orbi pe ele.

Aparență și realitate!

... noi nu ne putem baza pe nici unul singur din aspectele discutate (limba, limbajul corporal, intuiția etc.)!

Este necesar să luăm toate aspectele în considerare!

Această perspectivă ne ajută să luăm o decizie în situații complexe...

Cu ce scop?

Studii arată că multe (însă nu toate!) persoane cu boli psihice (mai ales psihoză):

- Au probleme privitoare la evaluarea expresiei sentimentelor altor persoane (de exemplu fericire, tristețe).

Cu ce scop?

Studii arată că multe (însă nu toate!) persoane cu boli psihice (mai ales psihoză):

- Au probleme privitoare la evaluarea expresiei sentimentelor altor persoane (de exemplu fericire, tristețe).
- Au probleme să recunoască de ce alte persoane se comportă într-un anumit mod.

Exemple pentru modul în care dificultăți în empatie favorizează în psihoză evaluări greșite

Eveniment	Evaluarea în psihoză	Alte explicații
Un om vă privește îndelungat în metrou.	Persoanele care mă urmăresc nu se mai ascund de mine.	Comportamentul propriu exagerat (de exemplu ochelari de soare) a provocat.
Șeful vă critică greșelile.	Convingerea că veți fi concediat.	Șeful a reacționat exagerat, însă nu are de gând să vă concedieze – el critică de felul lui.
Un prieten citește un articol despre note școlare proaste.	El face aluzii la notele școlare proaste ale dumneavoastră.	Coincidență – știrea a trezit interesul acestui prieten, care probabil nu știe de problemele școlare ale dumneavoastră.

Poate cineva să ne descrie pe scurt din experiența proprie?

Exercițiu

- Veți vedea o poveste ilustrată.
- Discutați despre ce gândesc persoanele din poveste cu privire la alte persoane.

Exercițiu

- Veți vedea o poveste ilustrată.
- Discutați despre ce gândesc persoanele din poveste cu privire la alte persoane.

Important:

- Țineți cont de faptul că persoanele din ilustrații nu posedă aceleași cunoștințe ca și dumneavoastră.

Exercițiu

- Veți vedea o poveste ilustrată.
- Discutați despre ce gândesc persoanele din poveste cu privire la alte persoane.

Important:

- Țineți cont de faptul că persoanele din ilustrații nu posedă aceleași cunoștințe ca și dumneavoastră.
- Ce fel de informații suplimentare sunt necesare pentru a da un răspuns definitiv?

Ce cadou va primi bunica de ziua ei de naștere de la nepoata ei anul viitor? Se va bucura bunica?

Ziua de naștere a bunicii

Ce cadou va primi bunica de ziua ei anul viitor?

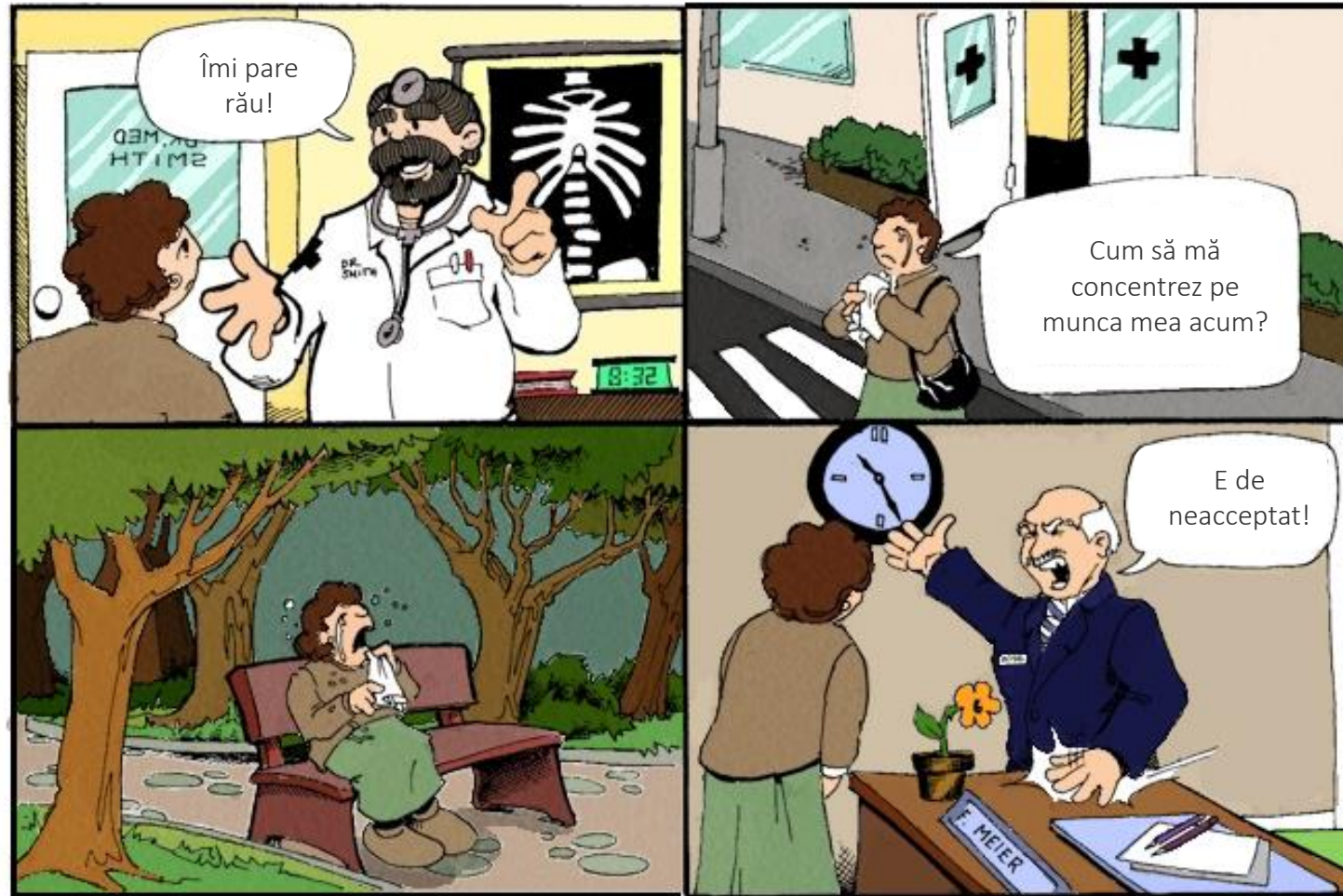

Probabil: din nou o cutie cu praline pentru că s-a bucurat.

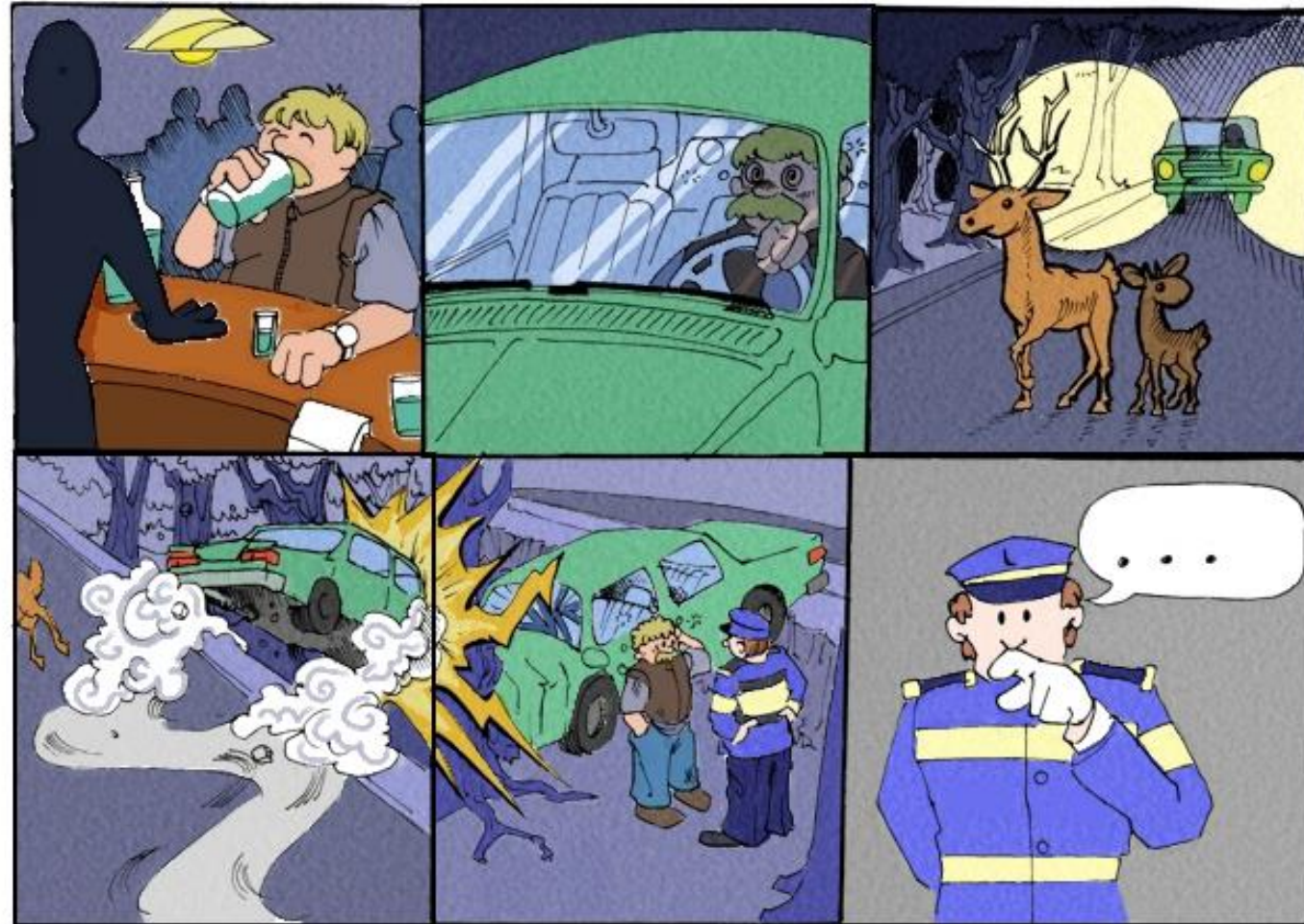
Neprobabil: Nepoata a observat că bunicii nu-i plac pralinele și o să-i facă un alt cadou.

Acum începem!

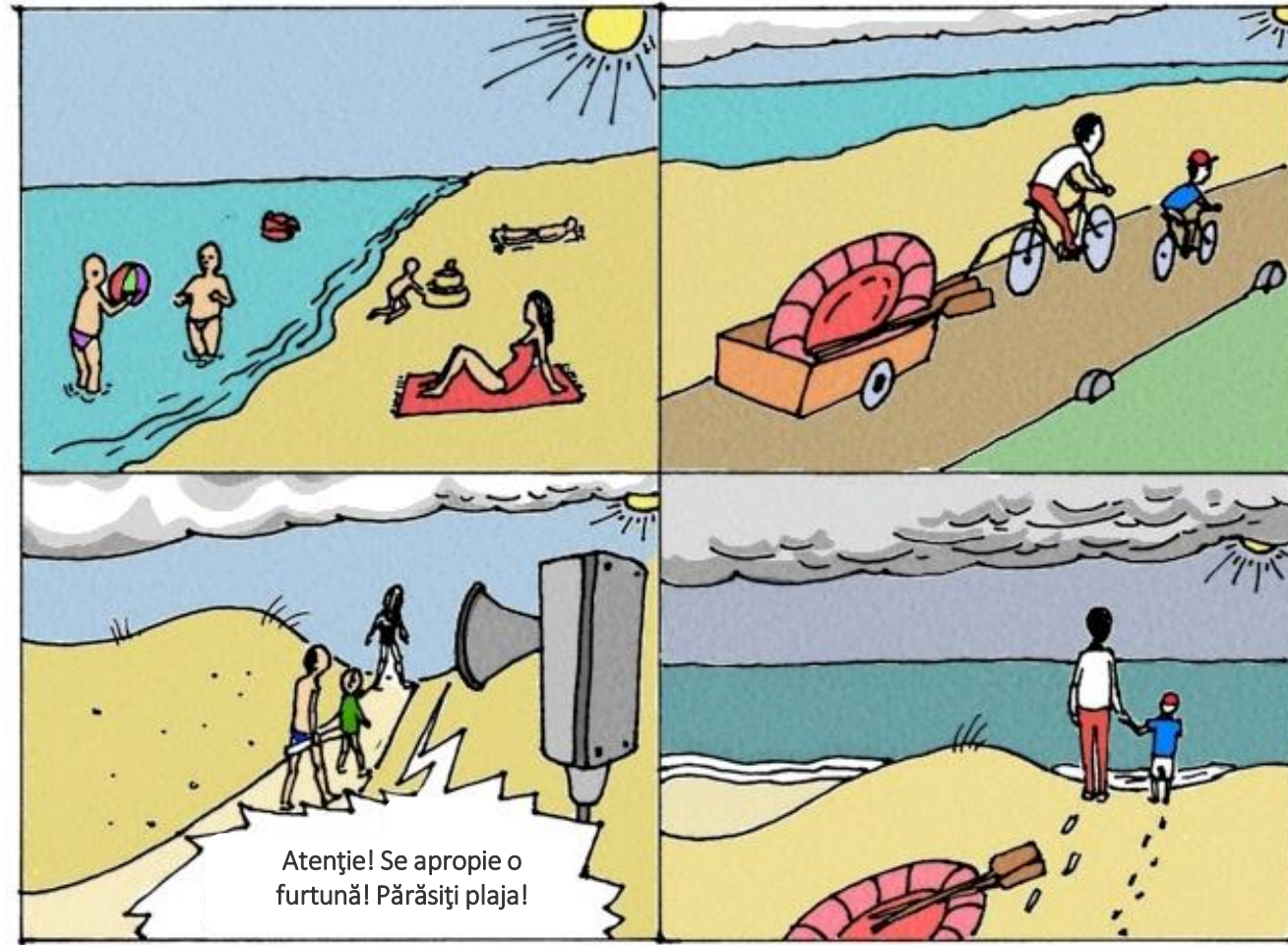
Are șeful o inimă rece? Avem nevoie de mai multe informații pentru a ne decide definitiv?

Ce crede polițistul...are complet dreptate, are doar parțial dreptate?

Îi este frică funcționării de bancă?

Vor merge tatăl și fiul cu barca?

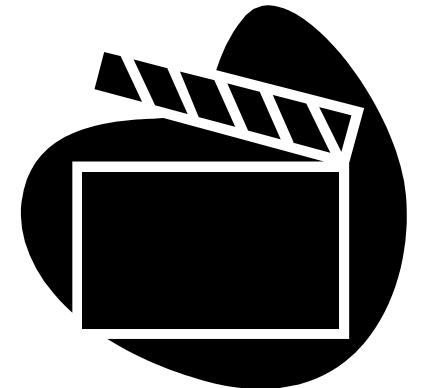
Opțional: videoclip

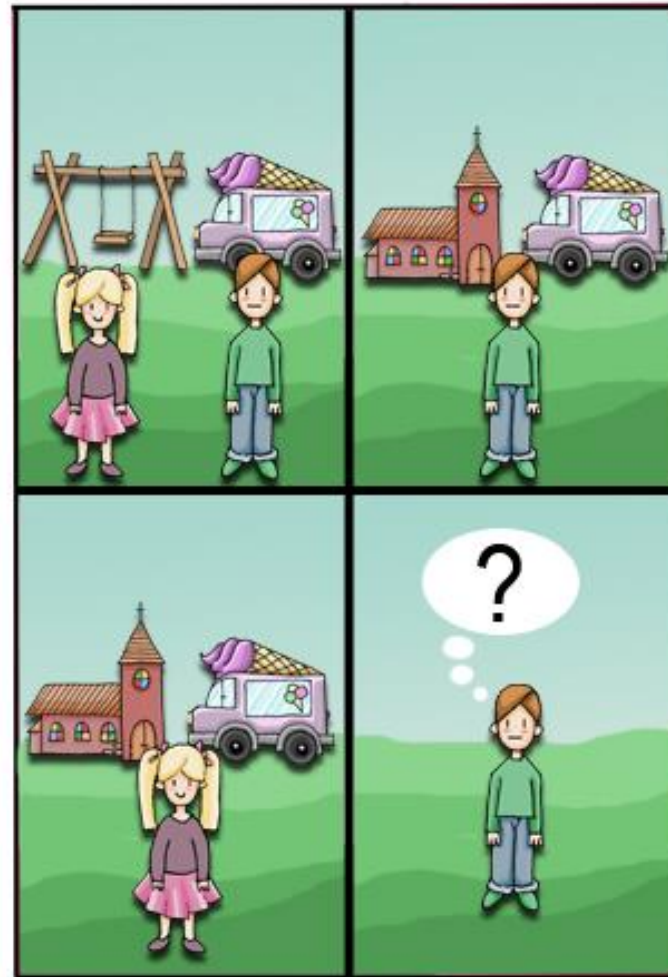
Opțional: pe pagina următoare se găsesc videoclipuri care se preocupă cu tema actuală:
http://www.uke.de/mct_videos

După ce vedeți videoclipurile puteți să discutați ce legătură au cu tema actuală.

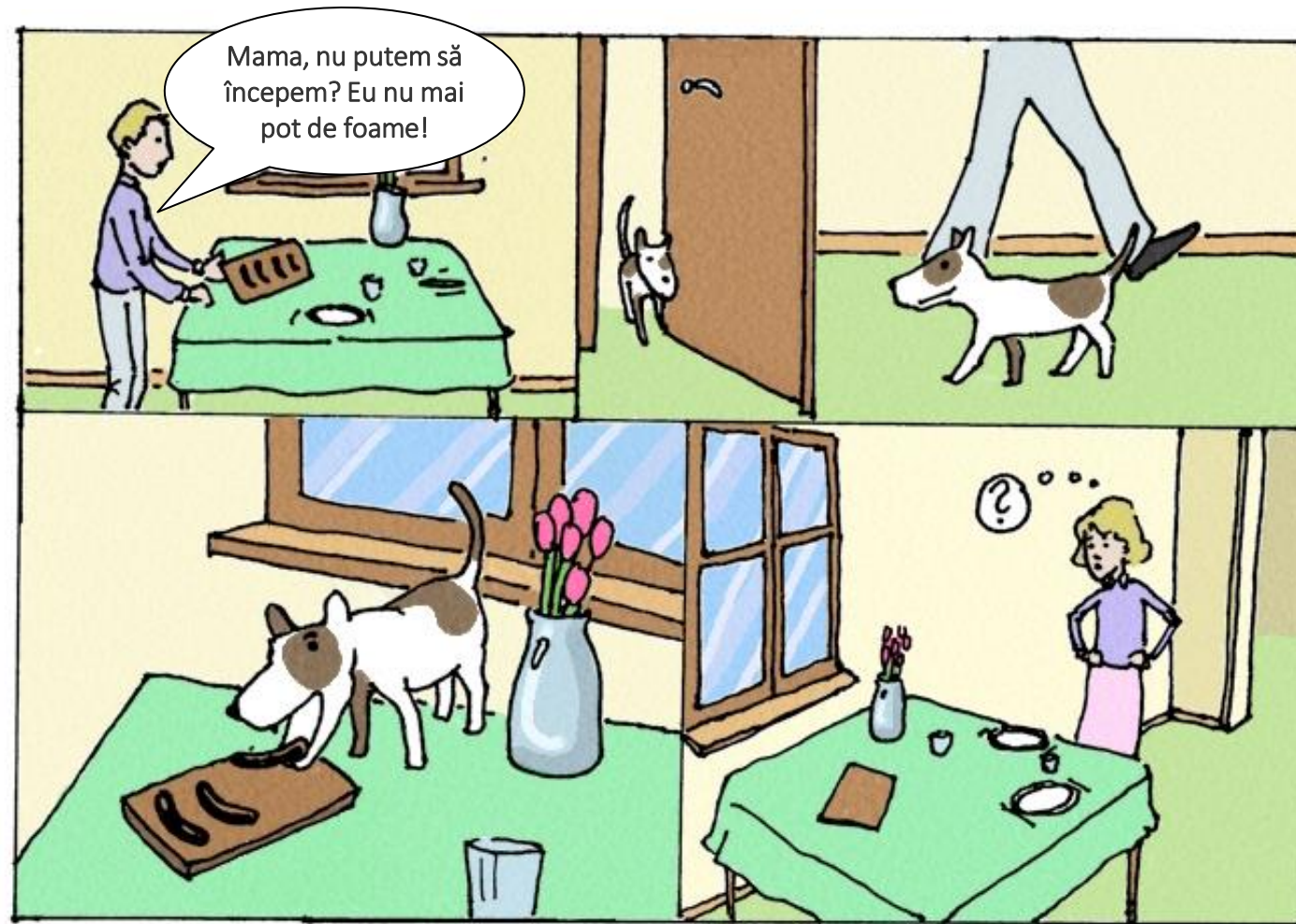
[pentru cei care conduc grupa:

unele videoclipuri au un limbaj care nu este adecvat pentru toate persoanele din culturi diverse. Selectați înainte videoclipurile care se potrivesc.]

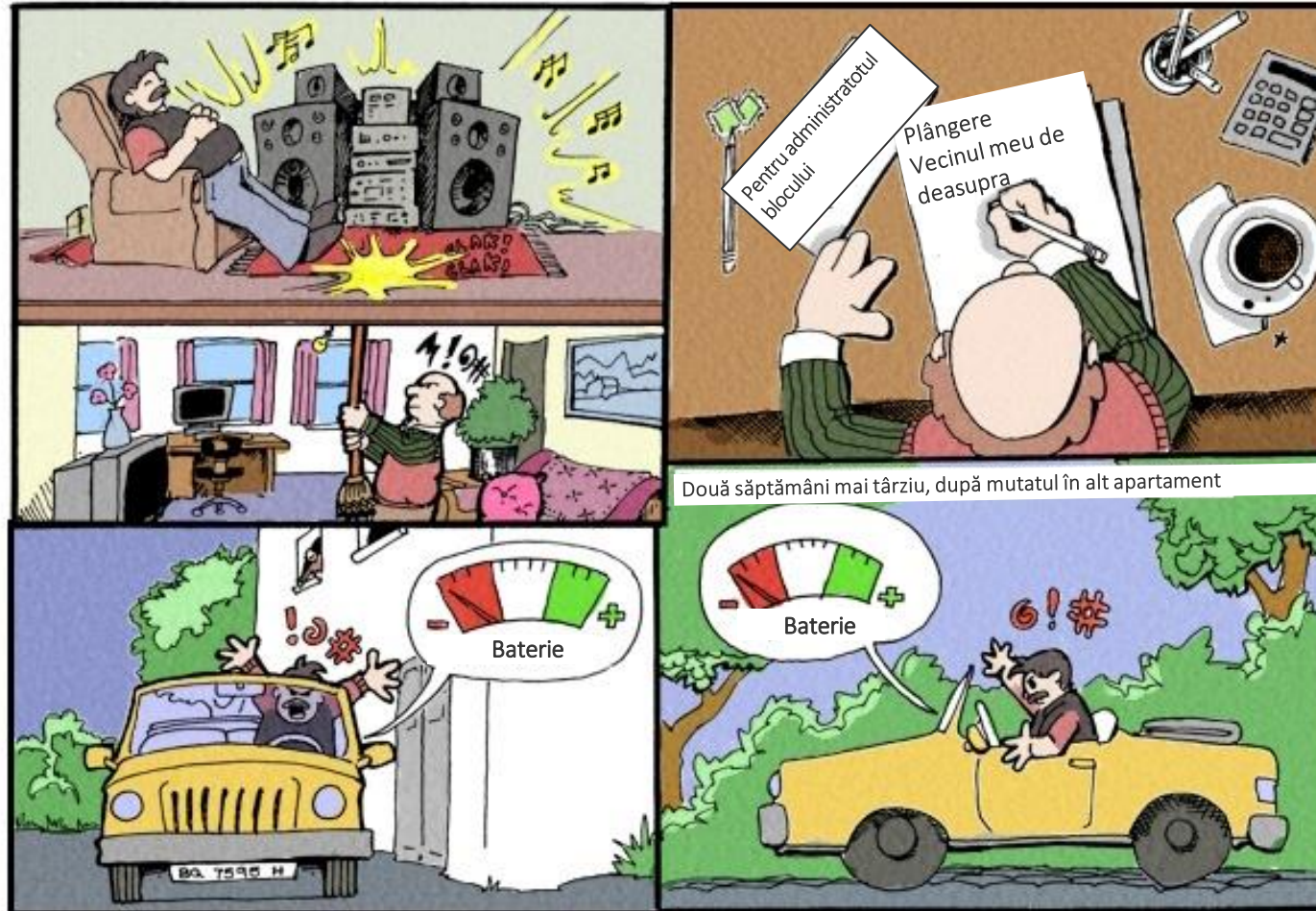

Unde crede John că a văzut Mary ultima oară mașina cu înghețată? La locul de joacă sau la biserică?

Ce crede mama...are dreptate?

De ce a fost bateria prima și a doua oară descărcată? Cum îți explică posesorul mașinii situația?

Transferul în viața de zi cu zi

Obiective:

- Multe neînțelegeri sau chiar conflicte se nasc pentru că nu dispunem de aceleași cunoștințe (*de exemplu, dacă nu le spun prietenilor că nu-mi merge bine, nu pot să aștept să mă menajeze!*).

Transferul în viața de zi cu zi

Obiective:

- Multe neînțelegeri sau chiar conflicte se nasc pentru că nu dispunem de aceleași cunoștințe (*de exemplu, dacă nu le spun prietenilor că nu-mi merge bine, nu pot să aștept să mă menajeze!*).
- Pentru a evalua situații complexe este important să încercăm să le apreciem din perspective diferite și să ținem cont de cât mai multe informații.

Ce legătură are aceasta cu psihoza?

Persoane cu psihoză (însă nu toate!) interpretează des greșit expresiile (faciale) și faptele altor oameni.

Exemplu: Matei se simte batjocorit de lume!

De ce: Matei pășește în sala de sosire a aeroportului unde se așteaptă pasagerii. Lumea care așteaptă se uită în direcția lui și două persoane încep să râdă zgomotos.

Însă: Lumea care așteaptă se uită să vadă dacă au sosit prietenii sau persoanele pe care le așteaptă. Poate că cele două care râd nu s-au văzut de mult timp. Poate că Matei poartă un sombrero din concediul în Spania.

“A greșii este omenește” – încercați să țineți cont de alte păreri.

Vă mulțumim pentru atenția dumneavoastră!

pentru cei care conduc grupa:

Vă rugăm să distribuiți fișele de lucru. Prezentați aplicația noastră COGITO (se descarcă gratuit).

www.uke.de/mct_app

Pictures used in this module are reproduced with indirect (creative commons license) or direct permission of the artists listed below, for which we would like to express our gratitude! A full list can be obtained via www.uke.de/mct. If we have involuntarily breached copyright, please accept our apologies. In this case, we kindly ask creators for their permission to use their work under the “fair use” policy.

Die in diesem Modul verwendeten Bilder wurden mit der indirekten (creative commons Lizenz) oder direkten Zustimmung der untenstehenden Künstler reproduziert, wofür wir uns herzlich bedanken möchten! Eine vollständige Liste ist hinterlegt auf www.uke.de/mkt. Sollten wir unbeabsichtigt gegen das Urheberrecht verstoßen haben, so bitten wir dies vielmals zu entschuldigen und bitten nachträglich um die Verwendungserlaubnis.

Name Photographer/Artist Name Fotograf/Künstler	Source/ Quelle	Picture Name/ Name des Bildes	CC = used with corresponding creative commons license; PP = used with personal permission of artist CC = genutzt unter creative commons Lizenz, PP = verwendet mit persönlicher Zustimmung des Künstlers	Description/Kurzbeschreibung
Lima	flickr	Psalmz	CC	Rapper
Thomas Hawk	flickr	Lips	CC	Red lips/Rote Lippen
Volker Henkel	fotomoment.de	emotionen	PP	Different facial expressions of 3 men/Verschiedene Gesichtsausdrücke v. 3 Männern
storm_gal	flickr	Wolf Dog	CC	Intuition (dog/Hund)
bricolage.108	flickr	Circus ring	CC	Funny clown/Lustiger Clown
MisterSquirrel	flickr	Pennywise	CC	Evil clown/Böser Clown
def110	flickr	Zirkus - circus	CC	Circus/Zirkus
Marina Ruiz-Villarreal	---	---	Produced for the MCT/Anfertigung für das MKT; © Arbeitsgruppe Neuropsychologie	Comic strips: grandmother, accident, bad news, neighbour/Bildergeschichten: Großmutter, Unfall, schlechte Nachrichten, Nachbar
---	---	---	Picture has been taken from the following book chapter/ Das Bild wurde dem folgenden Buchkapitel entliehen: Moritz, S. (2005), Kognitive Dysfunktionen schizophrener Patienten. In D.F. Braus (Ed.), Schizophrenie (pp. 15-27). Stuttgart: Schattauer	Comic strip: John & Mary/ Bildergeschichte John & Mary
M.A./Christin Hoche	---	---	Produced for the MCT/Anfertigung für das MKT; © Arbeitsgruppe Neuropsychologie	Comic strips: bank, boating, sausage/Bildergeschichten Bank, Bootfahren, Wurst